Kis-Czell, 1900 — II. évfolyam. 11. szám. — Vasárnap, márczius 11

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Mejelen minden vasárnap. — Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . . „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: szerdán, csütörtökön és pénteken.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmati-tér 76. szám. Ide intezendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Márczius 15.

Légy üdvözölve szent szabadság ünnepe! márczius idusa! a sajtószabadság örök emlékü napja! Ötvenkettedik évfordulóját ünnepli a magyar nemzet 1848. márczius 15-ikének ez évben.

1848. márczius tizenötödikének délelőtti fél tizenkét órai időpontja az uj Magyarország legnevezetesebb percze.

A magyar polgárság önteremtette szabadság ebben a perczben született meg a sajtó első szabad termékének alakjában.

Jókai, Egressi, Petőfi, Vasvári és Irányi bemennek a Landerer nyomodába. Künn a téren hóviyatar közepette, tengernyi nép. Felszólitják Landerert: nyomassa ki Petőfi »Nemzeti dal« át és a »12 pontot.« A derék nyomdász keresi a kéziratokon a czenzor engedélyét. Természetesen nem lelheti meg, mert az akkor kamarillás időben ugyan melyik czenzor merte volna ilyen szellemü kéziratra nevének csak egy betüjét is tenni. Kivülről a feltárt esernyők alól mind hatalmasabbá váló zsibongás hallatszik be. A nép, az istenadta nép szabadságra szomjuhozik.

Landerer csöppet se jön zavarba. Ha a czenzor engedélye nincs a kéziraton, ő ugyan ki nem nyomatja senki fiának, mert tiszteli és becsüli a törvényt. Félre vonja azonban Petőfit és csak annyit mond neki: „Ha lefoglalják a gépet, mit tehetek én nehány emberemmel az erőszak ellen?"

A gépet rögtön forma szerint lefoglalják.

Ej pedig dehogy kellett a nyomdászokat kényszeriteni. Magyarok ők is, szivvel-lélekkel osztoznak ők is a haza lángoló szeretetében.

Soha olyan örömel nem végzett senki „rákényszeritett" munkát, mint ők.

Fél tizenkettőre már künn áll Petőfi a »Nemzeti dal« első nyomtatott példányával.

Mielőtt elszavalná látnoki ihlettséggel a következőket modja:

„Márczius tizenötödikének délelőtti fél 12 órája nagy időszak a magyarok történetében. Ime! Itt van a sajtószabadságnak első példánya; a nép hatalmának első müve, akármi szabadsága fog is lenni egykor a magyarnak, azon dicsőség mindig megmarad, hogy a legnevezetesebbet, a sajtószabadságot magunk vivtuk ki."

Most elszavalja a „Nemzeti dal" t.

A hatás leirhatatlan. A nép ujjong, az esernyőket összevonják, hadd verdesse a jeges hó az immár szabad arczokat, Fenyegető egy magasra emelik az esernyőket és viharosan ismétlik a refraint:

„A magyarok Istenére esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk."

Majd délután ujabb népgyülés a muzeum előtt, hol széjjel osztják a »Nemzeti dal« és a „12 pont"-ot, miről proklamációkban értesitik a magyar nemzetet és az őrsereget.

Melyik magyarnak ne lüktetne erősebben a szive, ha erre az időre emlékezik. És valahányszor márczius idusa következik, mindannyiunk kötelessége erre az időre emlékezni. Csak igy tarthatjuk ébren édes hazánk iránt való szeretetünket, nemzeti büszkeségünket, mely egyedül lehetővé tette, hogy egy évezrednél tovább annyi idegen elemi közé ékelve fentarthattuk magunkat, országunk integritását és mely egyszersmind további lételünk és erősbödésünk záloga.

Valahányszor ifjuságunknak évente, márczius 15 én meg-megujuló lelkesedését látjuk, melylyel századoknak legszebb perczéről emlékezik meg; valahányszor látjuk, hogy ebben az erőteljes ifjuságban a materializmus nem ölte meg hazánkért való hagyományos ragaszkodásukat és látjuk, hogy ha Istennek csak az alkalom hiányzik, hogy hasonló viszonyok közt — ha kell — épp oly önmegtagadással és férfias elszántsággal áldozza fel életét mindannyiunk édes anyjáért — hazánkért: föléled

TÁRCZA.

15-én.

Dörgő szózat tör elöre,
Békóba vert szabadság zug.
És a mint zúg harsog dörög,
Hegy, völgy, róna rá vissza bug,
A szabadság, hald, mit akar:
»Talpra magyar!«

Minden parány létéri kiált,
Minden érzi, védi létet,
Hát a földnek koronája
Hogy ne törne földtől égig!
»Talpra magyar!«

Hald mit tettek nagyapáink
Rengett »akkor« föld alattok,
Jobb időkért, szebb jovöért
Omlott a vér, nyiltak hantok.
S e föld hantja hány hőst takar,
»Talpra magyar!«

Küzdtek karok, multak évek
A szabadság napja ragyog,
Az ápolást oltalmazást
Reank hagyták a dicsö nagyok
Elmaradni hát ki akar?!
»Talpra magyar!«

Hátha jönne duló ellen
S mint a gyávát eltiporna.
Egyebet nem mondna rólunk:
»Magyar volt az Istenadta«!!!
Gyáva nevü, romlott, avar
Lésszs hát, magyar?!!

Küzdj hazáért szivvel ésszel
És ne csüggedj csak előre.
Ha kell, küzdj a dúló vészszel,
Hald, biztat »a világ öre.«
Ne pihenjen soha a kar...
»Talpra magyar!«

A fehérarczu varázsló.

Mikor Sang-haiba beköszönt a tavasz közeledtét jelentő nagy esőzés, akkor igazán nem lehet egyebet tenni mint a Hotel des Colonies szellős arkádjai alá menekülve, jó társaságban fogyasztani a teát, vagy a „soda sohit brandy"t.

Hajnaltól fogva csurgott az eső, párolgott a föld s a nedves hőség valósággal türhetlen lett volna máshol, mint ott az árkádok alatt. Négyen ültünk együtt; Ledruy ur, egy franczia bányaszindikatus mérnöke, a ki sokat járt északi Kinában s állitása szerint úgy ismerte a kinai népet „mint a saját zsebjét", Sherburn mérnök, a ki viszont Kina déli részén járt sokat, Hju-min hu, a mi kedves, müvelt kinai barátunk, s én magam a ki csak rövid idővel előbb érkeztem a Menynyei Birodalomba.

Természetes, hogy Ledruy is, Sherburn is folyton engem oktattak, hogy hogyan viseljem, magamat, mit tegyek, mit egyem, mit ne tegyek, mitől tartózkodjam s a többi Természetes az is, hogy egyetlen egy pontban sem értetettek egyet. Azaz hogy, igen; egyetlen egy pontban teljesen azonos volt a véleményük. Ebben:

— Soha vizet ne igyék!

De hogy mit igyam, abban már megint nézeteltérés volt köztük. Ledruy szerint erősen megkonyakozott Tea óv meg a betegségektől, Sherburn szerint csak a szódás sohishyr vagy [illegible] genever az, a mely elejét veszi a különben biz-

Most épen arra oktattak, hogy hogyan kell bánni a kinaiakkal, milyen a bennszülöttek természete. Hju-min-hu barátunk csak hallgatott és néha-néha jó izüt mosolygott a hosszu harcsabajusza alatt. Ledruy hosszasan oktatott, hogy milyen veszedelmes nép a kinai, hogyan kell tőle óvakodni különösen most, mikor a san-turgi események felzavartak az egész ország nyugalmát s felbőszitettek mindenkit az idegenek ellen.

— A kinai allattomos, rosszlelkü és orgyilkos! jellemezte őket sommásan a franczia.

— Megengedem, hogy alattomosak, de rossz elküséget nem lehet rajuk fogni, válaszolt Sherburn. — Legfeljebbb kissé kárörvendők.

bennünk az a bizonyosság, hogy ez az ifjuság nem lehet léha és satnya, hogy ez az ifjuság — ne tagadjuk meg tőle az igazságot — mégis csak méltó utódja hős eleinknek.

És mert nem felejthetjük el, hogy az ifjuság nemzetünk jövője, nincs rá ok, hogy elcsüggedjünk.

És melyik magyar az, a kire az ifjuság lelkesedése ne hatna? A ki visszahuzódnék, mikor a nemzet önszerzett jogain örülve ünnepel?

Márczius idusa mindannyiunk ünnepe, mindannyiunk tiszta szivvel harsogjuk az ifjusággal:

Éljen a haza! Éljen a szabadság!

Panaszos vasárnap.

Bizonyos dolgokról Magyarországon nagyon ellentétesek a vélemények. Az egyik táborban azt mondják például, hogy ki kellene terjeszteni a vasárnapi munkaszünetet, mert a kereskedőknek is szükségük volna egy kis pihenésre; s a kereskedők ugyau akkor azt mondják: „Az istenért, humánus embertársaink, ne a pihenésünkről akarjatok ti gondoskodni, hanem a munkánkról, mert nem az a bajunk, hogy vasárnap sem jutunk egy kis pihenéshez, hanem az, hogy egész héten át se jutunk egy kis munkához!"

Ezt az ellentétet nem én formulázom, — ez az ellentét hetek óta áll az ország előtt és a jelentősége nem kicsi.

Szép az, a mikor az emberekben dolgozni kezd a humanizmus és minden áron boldogitani akarják a világot. De e humanizmusból is megárthat a nagyon sok mint a hogy a virágok is meg tudják ölni illatjukkal az embert. Pedig a kit megölnek, annak mindegy: széngáztól kellett meghalnia, vagy virágillattól. S ha a válságba jutott vidéki kereskedelemnek a ráoktrojált pihenés megadná a kegyelemdöfést: hát annak is mindegy volna már, hogy rosszakaratból pusztult-e el, vagy jóakaratból. Egészen mindegy. Meg volna ölve. Punktum.

Ma azonban még nem mindegy. Ma veszedelmesebb ellensége neki az a tulságos jóakarat, mint volna a legnagyobb rosszakarat. Miért? Ha kerekednék Magyarországon olyan ostoba áramlat, mely nyiltan hadat üzenne a kereskedelemnek és a kereskedőknek: akkor könnyü volna ellene a védekezés. Az állam volna az első, mely ijedten fujná le az ilyen esztelen háborut. Hiszen a kereskedelem nélkül meg sem tudna élni, s ha a kereskedőknek fáj a fejük, az állam is hideg borogatásokat kénytelen a homlokára rakni. A mi az egyiknek fáj, fáj az a másiknak is. Az állam tehát csak magát védi, ha a kereskedelmet nem hagyja cserben. A nyilt rosszakarat ilyen formán nem volna a veszedelmesebbik ellenség. A jóakarat a veszedelmesebbik. Mikor a humanizmus kezd prédikálni kenetesen és sajnálni akarja a szegény kereskedőket, hogy holtra kell magukat fárasztaniok és nincs rá fizikai idejük, hogy egy kicsit müvelődjenek, szórakozzanak, vagy éppen a hámból is kirugjanak: akkor az ilyen jóakaratot nehéz elháritani. Mert bolondnak mondanák, a ki a simogató kezet tőrnek nézné. És bolondnak mondanák a kereskedőket, a kik az ilyen humanizmustól jobban félnek, mint a tüztől, viztől, elemi csapástól.

S a kereskedők a mostani humánus akczió során mégis ugy érzik magukat, mint az anektoda embere, a kit ugy biztattak:

— Ha hárman is azt mondják, hogy beteg vagy, feküdj le!

Hát meglehet, hogy a kereskedők is kénytelenek lesznek lefeküdni. De azért mégis igazságtalan és veszedelmes rájuk nézve ez az egész mozgalom, mely a vasárnapi munkaszünet törvényes kiterjesztésével akar rajtuk segiteni. Mert beteg ugyan a kereskedelem és kivált a vidéki kereskedelem, de az ő betegsége nem a pihenés hiánya, hanem a munka hiánya. A ki azt a beteget gyógyitani akarja, ne pihenést adjon neki, hanem munkát. Hiszen az utolsó esztendők meghozták a szomoru tapasztalást, hogy például a vidéki kereskedelmet mennyire nyomja a fővárosból szétutazó konkurrenczia, s a mi még ennél is rosszabb: az Ausztriából is mozgósitott verseny. Az a szegény vidéki kereskedő ugyan várhatta üzletében, hogy a fogyasztó közönség fölkeresse. Dehogy kereste föl! S miért is kereste volna, mikor a közönségnek ki sem kellett mozdulnia hajlékából, s ott a saját portáján vetekedett minden megrendelésért a budapesti és a bécsi konkurrenczia. Az egyik vagy a másik okvetlenül elhalászta a megrendeléseket, a vidéki kereskedő pedig nyelhette a száraz kortyokat. A vásáron ült a gyolcsos tót és elfogta elő e a kis vevőket; a kuriákon megelőzték az utazók és elszedték előle a nagyobb megrendeléseket. A vidéki kereskedőnek igazán csak az jutott, a mi maradt. Neki csak egy ügynöke volt: a véletlen. A mit ez hozott, az volt a közönsége. Látni való tehát, hogy bőven kijutott neki a pihenésből.

S most még több pihenést akar neki a humanizmusz kierőszakolni. Ne, az istenért, ne több pihenést! Több munkát inkább. Az állam igen is helyes nyomon jár, a mikor törvényt készit elő, mely a magán fogyasztót visszaadja a vidéki kereskedelemnek, megtiltván az utaztató kereskedelemnek a magánfogyasztó közvetlen fölkeresését. Ennek örvend a vidéki kereskedelem, örvend a komoly nagykereskedelem és örvendhet a közönség is. Azonfelül ez hazafias dolog is, mert ki fogja szoritani a vidékről az osztrák konkurrenczia. Ez látszatra nem olyan humánus mozgalom, e hazafias, okos, hasznos és a vidéki kereskedelemnek munkát szerez. Ez tehát gyógyitó mozgalom. De a vasárnapi munkaszünet kiterjesztése csak látszatra humanus, látszatra okos, igazában senkinek se volna jó. A kereskedőnek nem, mert annak

---

Órgyilkos voltukról meg szó sincs. hisz olyan gyávák, hogy egy férfi egész sereget megszalajthat közülük. S a mellett babonásak a végletekig. Ezt a gyengéjüket ki lehet használni; a ki egy kicsit ügyesen viselkedik, a babonás voltuk révén elkergetheti maga egy egész falu lakosságát. Nekem volt egy ilyen esetem.

— Ugyan mondja el, kérem szépen! kértem én, egész izgatottan a kivancsiságtól.

— Halljuk, halljuk, szólalt meg Hju-min-hü is, sajátságos selyp, angol kiejtésével

— Szivesen! szólt a mérnök.

S nagyot hörpentve sárgás-barna brandykeverékéből elkezdte mesélni a kalandját:

— Két esztendővel ezelőtt a Sárga-folyó partvidékén akartam tanulmányozni a régi kinai vizszabályozó gátakat. Tudtam hogy kirándulást terveztem s ezért nagy, nehézkes házhajóval indultam neki a Folyók Öregapjának. Összevissza öten voltunk a hajón; én, Szing-fo a szolgám és szakácsom egy személyben, és három hajóslegény. Szing-fo kinainak született, de a szu-kaj-veji misszionáriusoknál nevekedett, keresztény hitben; tanult valamelyes számvetést is, tudott főzni . . . . majd később elmondom: hogyan . . . . és angolul egész jól beszélt. A három matróz szelid, csendes természetu legény volt, itt Sang-haiban hozzászoktak már az európaiakhoz, nem féltek sem a fehér arczomtól sem a kék szemeimtől

Mikor berakodtunk a hajóra, Szing-fo a sok holmi közt beszállitott egy egész leölt ürüt is, hogy ne kelljen mindig konzerveből élnünk, ehessünk néha friss hust is Kora hajnalban indultunk el, s utasitásomhoz képest mindig a parthoz közel hajóztunk, hogy tanulmányozhassam a szabályozás ősi maradékait. Ott áltam a fényképező készülékemmel a hajó orrában s mikor egy-egy falu alatt haladtunk el, jól mulattam azon. hogy dühöngenek rám a bennszülöttek. „Jankoe-ce! Jan-koe-ce!" hangzott felém ilyenkor a kiáltás. Ezzel a névvel, a mi „idegen ördög"-öt jelent, tiszteltek meg a partvidék lakói, a hol csak észrevettek.

Szing-fo, a ki kinai létére gyáva is volt (Hju-min-hü, e szóknál zavarodtan mosolygott). ilyenkor mindig csak azt mondogatta, hogy nem volna tanácsos közöttük menni, mert agyonvernének bennünket A három matróz meg, a kik jól megértették a gunyolódó és goromba kiabálást, az öklével meg az evezőkkel fenyegette a parton összeszaladt népsokaságot.

Négy vagy öt napig nem is kötöttünk ki sehol. Ötödnap, mikor reggel felébredtem, valami rettenetes szag ütötte meg az orromat. Mintha égett faggyú bűze a megpörkölődött szőr illatával keveredett volna össze. Mi a manó ez? Rosszat sejtve, gyorsan felöltözködtem s a konyha felé siettem a honnan a borzasztó illat szerte áradt. Ott kotyvasztott valami egészen fekete husdarabot Szing-fo egy piszkos lábosban.

— Mi az ördögöt csinálsz, ember? kiáltottam fel elszörnyedve.

— Mutton chops! felelt Szing vigyorogva.

A szerencsétlen ember ötödnapos husból akart ürüszeletet csinálni! . . . De nem üzömfőzöm a dolgot, A vége az lett, hogy elhatároztam, hogy a legközelebbi faluban kikötünk és veszünk friss hust. Szing minden ellenkezése hiábavaló volt, szilárdan ragaszkodtam ehhez a szándékomhoz.

Délután feltünt a távolban egy kis falu. Azonnal még közelebb mentünk a parthoz s csak lassan haladtunk előre a csendesen folyó viz ellenére is, mert a meder tele volt hosszu keskeny homokzátonyokkal. Vigyázni kellett minden evezőcsapásra. A falu népe már felfedezett, apraja-nagyja ott állt a parton és dühösen sivitette:

— Jan-koe-ce! Jan-koe-ce!

Erre a kiabálásra a matrózaim is felnéztek nem ügyeltek a hajón s a következő pillanatban heves zökkenéssel szaladtunk fel egy homokzátonyra, épen szemben a faluval Megfeneklettünk.

Soha azt az örömet nem láttam, a mi erre a parton kitört. Az emberek ujjongtak, ugráltak, az asszonyok sivalkodtak. a gyerekek a sapkáikat dobálták a levegőbe. Baja történt a gyülölt idegennek!

Jött sebesen lefelé a folyón egy nagy bárka. Gyékény vitorláit dagasztotta a szél, az arra vizmentén is hullámot turt. A legénysége is

a rossz üzletviszonyok közt most is a sok pihenés a baja; az alkalmazottnak sem, mert ha még inkább kevesedik a munka, még több alkalmozott lesz faczérrá; s a közönségnek sem, mert az egész heti munkája után mostanig vasárnap délelőttre halaszthatta bevásárlásait, de ezentul a munkaidejéből lesz kénytelen magának egy kis időt ellopni, a mi maga is veszteség.

A kereskedelmi minisztériumból most tanában küldték ki a tapogatódzó kérdést, hogy vajjon a szaktestületek mit szólnának a vasárnapi munkaszünet kiterjesztéséhez. Ugy tudjuk, ezek a szakvélemények majd nem kivétel nélkül minket igazolnak. A komoly testületek is azt mondják:

— Nem az a bajunk, hogy vasárnap se mutunk egy kis pihenéshez, hanem az, hogy egész héten át se jutunk egy kis munkához . . .

Kabos Ede

HIREK.

— **Tisztelettel kérjük** vidéki hátralékos olvasóinkat a hátralékok mielőbbi beküldésére. Lapunk fenntartása tetemes anyagi áldozatot igényel, igy reá vágyunk utalva közönségünk jóakaratu támogatására, kinek érdekeit hiven képviseljük lapunkban. Vidéki előfizetőink kényelmére lapunk mai számának egy részéhez postautalványt mellékeltünk, kérjük a hátralékok beküldésére a postautalványt felhasználni. Ezuttal kérjük helybeli előfizetőinket is nyugtáik beváltására.

Tisztelettel
a KIADÓHIVATAL.

— **Márczius 15.** A kis czelli »Férfi Dalkör« a Magyar Nemzet történetében örökké fényes betükkel leirt márczius 15-én a Korona vendéglő nagytermében este fél 8 órakor kezdődő ünnepséget rendez. Mindenkit felkér a rendezőbizottság, hogy e napon házára a nemzeti lobogót már korareggel kitüzni; este pedig gondját elvetve az ünnepségen részt venni sziveskedjék. Nagy örömünkre szolgálna, ha a nemzet örömének ugy mint bánatának részesei a derék magyar nők is abban minél számosabban részt vennének. Előadatni fognak: 1. Hymnus Erkeltől, Énekli a Daloskör. 2. Emlékbeszéd, tartja Horváth János. 3. Talpra magyar, szavalja ifj. Reich Imre. 4. Induló, énekli a Daloskör. 5. „Egy gondo'at bánt engem." Szavalja ifj. Kóváry Mihály. 6. „Márczius 15-én" alkalmi költemény Szabolcska Mihálytól, szavalja Neuhauzer Imre. 7. »Szózat«, ezt közösen a „Férfi Dalkör"rel énekli a közönség. Az ünnepély befejeztével társas vacsora lesz. Egy teriték ára fél liter borral 1 kor. 60 fil. A társasvacsorán részt venni szándékozók számára Mészáros János urnál részvételi iv van kitéve, miheztartás végett kérjük azt becses aláirásukkal ellátni. Reméljük, hogy városunk közönsége a sajtószabadság nagy ünnepén tömegesen fog részt venni. Ne is engedjük e nagy napot nyomnélkül elmulni, mert ha ezt teszszük és a korszak alkotó események kebleinket érintetlenül hagyjuk: bizonynyal önként járulunk ahhoz, hogy a nagy ősök epigonunokái számára a történelem lapot nyitni nem fog, vagy ha nyitni fog rajta senki lelkesülni, vagy gyönyört találni.

— **Az uj kis-czelli apát.** Az elhunyt Dr. Hollósy Jusztinian kis czelli apát helyébe a rendtagok hirszerint Lubach Berthold kis czelli perjelt óhajtják megválasztani.

Nyugalmazott biró. Az igazságügyminister Koós Kálmán vasvári kir. aljárás birót nyugdijazta.

— **Tanitók gyülése.** A Kemenesaljai esperességhez tartozó rom. kath. tanitók esütörtökön tartották rendes tavaszi közgyülésüket Kis Czellben a rom. kath. iskola helyiségében. A gyülés után a tanitók társas ebédre gyültek a „Korona" szállodaba. A gyülésről lapunk legközelebbi számában hozunk bővebb tudósitást.

— **Fagykár a Ság hegyen.** A mult évi deczemberi ólmos eső, a Ság hegyen, mint az most már észlelhető, nagyon sok kárt okozott a szőlővesszőkön. Ez évben aligha rossz szüret nem lesz e miatt.

— **Gyászrovat.** Dr. Freund Benedek nyugalmazott orvos, egykori kis-czelli járásorvos, ki évek óta Bpesten lakott vejénél, Dr. Bök: Gyula egyetemi tanárnál, a mult szombaton Bpesten 82 éves korában elhunyt. Holttetemet az elhunyt végakaratához képest hétfőn K s Czellbe hozták és az itteni izr. temetőben helyezték örök nyugalomra. Évekkel ezelőtt elhunyt neje mellé temették. Dr. Freund Benedekről, a Kemény József, kis-czelli izr. tanító által kiadandó „Kis-Czelli zsidók története" czimü müvében megemlékezik, mint olyanról, ki a hitközségnél érdemeket szerzett. Kemény e müve most van sajtó alatt s még e hó folyamán megjelenik.

— **Ujonczozás.** A kis-czelli járás területéről a mult pénteken kezdődött ujonczozást e héten kedden végezték be. Besoroztatott mindhárom korosztályból összesen 351 ujoncz.

— **Országos vásárunkon** e héten, hétfőn, meglehetős élénk forgalom volt. Szarvasmarhákért jó árt fizettek a vevők. A legközelebbi országos vásár járásunk területén folyó hó 19-én lesz Jánosházán.

— **Eltünt vigécz.** Megemlékeztünk már lapunkban a bécsi „Gizella" leánykiházasító egylet ama vigéczéről, ki a mult évi deczember hó 6-án bekvártélozta magát Kis-Czellbe a „Korona" szállodába és itt kötötte a biztositásokat néhány nap hijával teljes egy negyedévig. Kezdetben a vigécz ur, ki különben Eislitzer Lipót névre hallgat, adta az urat s holmi pezsgő italok is kerülték (?) jó szándékkal, hogy még vissza jön és fizet mint katonatiszt. Hogy a hitelezői még miudig várják vissza az itt hagyott bőröndért, az bizonyos, hogy azonban nem fog vissza jönni, az több mint bizonyos. Ez Eislitzer ur kis-czelli szereplésének a rövid története dióhéjban foglalva. — Lapzártakor értesülünk, hogy Eislitzer ur egy levelező-lapon már jelentkezett a hitelezőknél: igéri visszajövetelét és a fizetést. Hogy beváltja-e abbeli igéretét az majd elválik nemsokára.

Árva gőzmalom. A nemes dömölki gőzmalom, melyet annak idején vérmes reményekkel épitettek fel a részvényesek, fennállása óta folyton vegetál, akár egy vészes ember. Időnkint akad egy-egy szerencsétlen bérlő, aki kibéreli, de benne megélni egy sem tud s igy rövid idő multva bucsut mond a malomnak mindannyi, otthagyva megtakaritott kis pénzüket. A mostani bérlő a mult hó vége felé vonult ki a malomból szép csendben, szivében telve keserüséggel és csalódással. Most a malom árván áll égnek meredő kéményével, a részvényesek kárára. Hogy akadjon bele mostanában uj bérlő, alig hisszük, mert a malomban vámőrlésből megélni teljes lehetetlen, a gőzmalom berendezése modern és költséges, s igy a malom csak abban az esetben reuzálhatna, ha export őrlésre rendeztetnék be.

— **Magyar-Gencs község a haladás utján.** Soknak figyelmét felkeltette azon gyors és fokozatos haladás, melyet tanusit Magyar Gencs község az uj század eléjén: Ugyanis alig hogy megalakult a 12 tagból álló önkéntes tüzoltó egylet, már is a községi képviselő testület elhatározta, hogy utczáit világittatni fogja s ezért éjjeli lámpákat allittat fel. Utczái rendeztetnek, s mi legfőbb, ember emlékezet óta a község közepén disztelenkedő és a kozegészségre felette káros hatasú tavat betölteti. Az önkéntes tüzoltó egylet megalakulása után azonnal megkezdte müködését, 12 tagját saját költségén szerelte fel; saját pénztára javára februar 24-én a Hoffmann féle vendéglőben sikerült tánczmulatságot is rendezett, mely alkalommal 121 korona 74 fillér tisztajövedelme volt. Felülfizettek: Nagyságos dr. Károlyi Antal kir. tanácsos, alispán ur 10 kor. Háczky Sándor 4 kor. Szabó Tivadar 3 kor., Rácz Etelka, Kisfaludy Béla, Hertelendy Gyula, Nunkovice Dénes, Hannig János, Schönfeld Miksa, Gaál Ferencz 2—2 kor., Kolossa Ferencz, Vidék Alajos, Lendler Béla 1—1 koronát. Mely felülfizetésekért fogadják az egylet hálás köszönetét. A község más téren sem vonja magát vissza az anyagi áldozatoktól, a Kis-Czell-Márczaltói vasutra 200 frtot szavazott meg s kilátás van arra, hogy az elmulasztottakat is helyre fogja hozni s haladni fog egy vonalban e vármegye többi virágzó községeivel, a mi egy kis aldozatkészség mellett nem is nehéz dolog.

— **Nél ülözhetetlen házigyógyszer** a Pserhofer féle vértisztitó labdacsok, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és biztosabban hatnak. A leghiresebb orvosok is ajánlják a nehéz emésztés, gyomorbaj, kólika, ideges fejfájás, sápkor stb. betegségeknél. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacsokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuaknak bizonyultak. 1 tekercs, mely 6 doboz á 15 labdacs 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszertára, Bécs I. Singerstrasse 15.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Levelezőinket kérjük, hogy a náluk esütörtökön és pénteken előforduló és hirlapi közlésre érdemes dolgokat, sziveskedjenek mindenkor a lap nyomdajának czimére; Devecserbe küldeni.

Sopron. Sajnáljuk, de tudósitásait nem használhatjuk miutan lapunk Vasmegyében jelenik nem foglalkozhatik. A kért tisztelet példányt ilyenformán nem adhatjuk meg.

R. V. Szombathely. Szives érdeklődésed nagyon köszönöm. Csak megvagyok, küzdve és harczolva a lét fenntartásáért. Mi a K. és V. lapomat illeti bizony nem valami rózsás az állapot, de első évnek igen megjárja. Hogy jobbnak kell lenni, arra számitok. Az ősz folyamán majd megbeszéljük a most irt dolgot s ha az illető haszna vehető egyén és ha van ismerete e téren, készséggel alkalmazom, miután magamnak ugy is sok a dolgom. Üdv és üdvözlet!

R. H. Küldött költeménye nem üti meg a mértéket, igy nem közölhető. Ajánljuk önnek tegye le egészen a lantot, sohasem fog tudni olyan költeményt irni, mely napvilágot láthat egy lap hasábjain.

észrevette a kinlódásunkat. Az örömük talán még pokolibb volt, mint a parton állóké. A földhöz verték magukat, ugy nevettek, ujjongtak s hallatták utálatos selyp gunyolódásukat. A kormányos is felugrott s szaladt előre, együtt nevetni a többivel. S ez lett a végzetük.

A kormányzatlanul maradt hajót elkapta a viz sodra s egyenesen hajtotta neki annak a zátonynak, melynek alsó végén mi voltunk fennakadva. Ijedten kapkodott erre a legénység a csáklyák után, de már késő, a dsunka teljes erővel odavágódott a zátonyhoz, az árboc nagyot bókolt, a kormányos fejjel előre zuhant bele a vizbe . . . .

— Nagyszerü! kialtottuk Ledruv is, én is, elragadtatva

hogy a következő pillanatban mi meg szabadultunk. Az a viztömeg, melyet a bárka tolt maga előtt, keresztülömlött a homokzátonyokon s ugyanakkor emelte fel és tette lengővé a hajónkat, mikor amazoké megfeneklett.

— Nos és aztan? kérdeztem én.

— Nos, fejezte be Sherburn, azóta a Hoang-ho vidékén van egy falu amelyben titokzatos regéket tudnak mondani egy fehérarczu varazslóról; a ki parancsol vizeknek és szeleknek és rettenetesen bünteti azokat, a kik csufolni merészelik.

---

győzte az erszény, fizetett és élt urasan. Később az ő erszényét is megütötte a lapos guta, a hidegebb idő beálltával valószinü befagyott a „pénz forras" és Eislitzer ur, még nagyobb uri életet kezdett azaz: nagy uri modra nem fizetett. Szállodás és fizető pinczér rendületlen, bizalommal voltak Eislitzer ur iránt s igy a contó napról napra szaporodott, mig végre az utolsó napokban mintegy 260 koronára rugott fel a tartozása Eislitzer ur belátvan azt, hogy a „hitel forrás" is befagyóban van és ujabbi „pump forrásra" nincs kilátás, a héten felhasználta a zajos kis-czelli sorozó világot, bucsut vett a kapufatól s minden zajosabb feltünés nélkül elutazott. A curozium kedvéért megemlitjük, hogy Eislitzer vigécz ur böröndjét a „Korona" szállodában birt lakásán itt hagyta, valószinü azzal a becsületes

bennünk az a bizonyosság, hogy ez az ifjuság nem lehet léha és satnya, hogy ez az ifjuság — ne tagadjuk meg tőle az igazságot — mégis csak méltó utódja hős eleinknek.

És mert nem felejthetjük el, hogy az ifjuság nemzetünk jövője, nincs rá ok, hogy elcsüggedjünk.

És melyik magyar az, a kire az ifjuság lelkesedése ne hatna? A ki visszahuzódnék, mikor a nemzet önszerzett jogain örülve ünnepel?

Márczius idusa mindannyiunk ünnepe, mindannyiunk tiszta szivvel harsogjuk az ifjuséggal:

Éljen a haza! Éljen a szabadság!

Panaszos vasárnap.

Bizonyos dolgokról Magyarországon nagyon ellentétesek a vélemények. Az egyik táborban azt mondják például, hogy ki kellene terjeszteni a vasárnapi munkaszünetet, mert a kereskedőknek is szükségük volna egy kis pihenésre; s a kereskedők ugyan akkor azt mondják: „Az istenért, humánus embertársaink, ne a pihenésünkről akarjatok ti gondoskodni, hanem a munkánkról, mert nem az a bajunk, hogy vasárnap sem jutunk egy kis pihenéshez, hanem az, hogy egész héten át se jutunk egy kis munkához!"

Ezt az ellentétet nem én formulázom, — ez az ellentét hetek óta áll az ország előtt és a jelentősége nem kicsi.

Szép az, a mikor az emberekben dolgozni kezd a humanizmus és minden áron boldogitani akarják a világot. De e humanizmusból is megárthat a nagyon sok mint a hogy a virágok is meg tudják ölni illatjukkal az embert. Pedig a kit megölnek, annak mindegy: széngáztól kellett meghalnia, vagy virágillattól. S ha a valságba jutott vidéki kereskedelemnek a ráoktrojált pihenés megadná a kegyelemdöfést: hát annak is mindegy volna már, hogy rossz-akaratból pusztult-e el, vagy jóakaratból. Egészen mindégy. Meg volna ölve. Punktum.

Ma azonban még nem mindegy. Ma veszedelmesebb ellensége neki az a tulságos jóakarat, mint volna a legnagyobb rosszakarat. Miért? Ha kerekednék Magyarországon olyan ostoba áramlat, mely nyiltan hadat üzenne a kereskedelemnek és a kereskedőknek: akkor könnyü volna ellene a védekezés. Az állam volna az első, mely ijedten fujná le az ilyen esztelen háborut. Hiszen a kereskedelem nélkül meg sem tudna élni, s ha a kereskedőknek fáj a fejük, az állam is hideg borogatásokat kénytelen a homlokára rakni. A mi az egyiknek fáj, fáj az a másiknak is. Az állam tehát csak magát védi, ha a kereskedelmet nem hagyja cserben. A nyilt rosszakarat ilyen formán nem volna a veszedelmesebbik ellenség. A jóakarat a veszedelmesebbik. Mikor a humanizmus kezd prédikálni kenetesen és sajnálni akarja a szegény kereskedőket, hogy holtra kell magukat fárasztaniok és nincs rá fizikai idejük, hogy egy kicsit müvelődjenek, szórakozzanak, vagy éppen a hámból is kirugjanak: akkor az ilyen jóakaratot nehéz elháritani. Mert bolondnak mondanák, a ki a simogató kezet törnek nézné. És bolondnak mondanák a kereskedőket, a kik az ilyen humanizmustól jobban félnek, mint a tüztől, viztől, elemi csapástól.

S a kereskedők a mostani humánus akczió során mégis ugy érzik magukat, mint az anektoda embere, a kit ugy biztattak:

— Ha hárman is azt mondják, hogy beteg vagy, feküdj le!

Hát meglehet, hogy a kereskedők is kénytelenek lesznek lefeküdni. De azért mégis igazságtalan és veszedelmes rájuk nézve ez az egész mozgalom, mely a vasárnapi munkaszünet törvényes kiterjesztésével akar rajtuk segiteni. Mert beteg ugyan a kereskedelem és kivált a vidéki kereskedelem, de az ő betegsége nem a pihenés hiánya, hanem a munka hiánya. A ki azt a beteget gyógyitani akarja, ne pihenést adjon neki, hanem munkát. Hiszen az utolsó esztendők meghozták a szomoru tapasztalást, hogy például a vidéki kereskedelmet mennyire nyomja a fővárosból szétutazó konkurrenczia, s a mi még ennél is rosszabb: az Ausztriából is mozgósitott verseny. Az a szegény vidéki kereskedő ugyan várhatta üzletében, hogy a fogyasztó közönség fölkeresse. Dehogy kereste föl! S miért is kereste volna, mikor a közönségnek ki sem kellett mozdulnia hajlékából, s ott a saját portáján vetekedett minden megrendelésért a budapesti és a bécsi konkurrenczia. Az egyik vagy a másik okvetlenül elhalászta a megrendeléseket, a vidéki kereskedő pedig nyelhette a száraz kortyokat. A vásáron ült a gyolcsos tót és elfogta előle a kis vevőket; a kuriákon megelőzték az utazók és elszedték előle a nagyobb megrendeléseket. A vidéki kereskedőnek igazán csak az jutott, a mi maradt. Neki csak egy ügynöke volt: a véletlen. A mit ez hozott, az volt a közönsége. Látni való tehát, hogy bőven kijutott neki a pihenésből.

S most még több pihenést akar neki a humanizmusz kierőszakolni. Ne, az istenért, ne több pihenést! Több munkát inkább. Az állam igen is helyes nyomon jár, a mikor törvényt készit elő, mely a magán fogyasztót visszaadja a vidéki kereskedelemnek, megtiltván az utaztató kereskedelemnek a magánfogyasztó közvetlen fölkeresését. Ennek örvend a vidéki kereskedelem, örvend a komoly nagykereskedelem és örvendhet a közönség is. Azonfelül ez hazafias dolog is, mert ki fogja szoritani a vidékről az osztrák konkurrenciát. Ez látszatra nem olyan humánus mozgalom, e hazafias, okos, hasznos és a vidéki kereskedelemnek munkát szerez. Ez tehát gyógyitó mozgalom. De a vasárnapi munkaszünet kiterjesztése csak látszatra humanus, látszatra okos, igazában senkinek se volna jó. A kereskedőnek nem, mert annak

---

Orgyilkos voltukról meg szó sincs, hisz olyan gyávák, hogy egy férfi egész sereget megszalajthat közülük. S a mellett babonásak a végletekig. Ezt a gyengéjüket ki lehet használni; a ki egy kicsit ügyesen viselkedik, a babonás voltuk révén elkergetheti maga egy egész falu lakosságát. Nekem volt egy ilyen esetem.

— Ugyan mondja el, kérem szépen! kértem én, egész izgatottan a kiváncsiságtól.

— Halljuk, halljuk, szólalt meg Hju-min-hü is, sajátságos selyp, angol kiejtésével

— Szivesen! szólt a mérnök.

S nagyot hörpentve sárgás-barna brandy-keverékéből elkezdte mesélni a kalandját:

— Két esztendővel ezelőtt a Sárga-folyó partvidékén akartam tanulmányozni a régi kinai vizszabályozó gátakat. Több hétig tartó kirándulást terveztem s ezért nagy, nehezkes hajóval indultam neki a Folyók Öregapjának. Összevissza öten voltunk a hajón; én, Szing-fo a szolgám és szakácsom egy személyben, és három hajóslegény. Szing-fo kinainak született, de a szü-kaj-veji misszionáriusoknál nevekedett, keresztény hitben; tanult valamelyes számvetést is, tudott főzni . . . . majd később elmondom: hogyan . . . . és angolul egész jól beszélt. A három matróz szelid, csendes természetü legény volt, itt Sang-haiban hozászoktak már az európaiakhoz, nem féltek sem a fehér arczomtól sem a kék szemeimtől

Mikor berakodtunk a hajóra, Szing-fo a sok holmi közt beszállitott egy egész leölt ürüt is, hogy ne kelljen mindig konzervből élnünk, ehessünk néha friss hust is. Kora hajnalban indultunk el, s utasitásomhoz képest mindig a parthoz közel hajóztunk, hogy tanulmányozhassam a szabályozás ősi maradékait. Ott áltam a fényképező készülékemmel a hajó orrában s mikor egy-egy falu alatt haladtunk el, jól mulattam azon, hogy dühöngenek rám a bennszülöttek „Jankoe-ce! Jan-koe-ce!" hangzott felém ilyenkor a kiáltás. Ezzel a névvel, a mi „idegen ördög"-öt jelent, tiszteltek meg a partvidék lakói, a hol csak észrevettek.

Szing-fo, a ki kinai létére gyáva is volt (Hju-min-hü, e szóknál zavarodtan mosolygott), ilyenkor mindig csak azt mondogatta, hogy nem volna tanácsos közibük menni, mert agyonverném-nek bennünket. A három matróz meg, a kik jól megértették a gunyolódó és goromba kiabálást, az öklével meg az evezőkkel fenyegette a parton összeszaladt népsokaságot.

Négy vagy öt napig nem is kötöttünk ki sehol. Ötödnap, mikor reggel felébredtem, valami rettenetes szag ütötte meg az orromat. Mintha égett faggyú bűze a megpörkölődött szőr illatával keveredett volna össze. Mi a manó ez? Rosszat sejtve, gyorsan felöltözködtem s a konyha felé siettem a honnan a borzasztó illat szerte áradt. Ott kotyvasztott valami egészen fekete husdarabot Szing-fo egy piszkos lábosban.

— Mi az ördögöt csinálsz, ember? kiáltottam fel elszörnyedve.

— Mutton chops! felelt Szing vigyorogva.

A szerencsétlen ember ötödnapos husból akart ürüszeletet csinálni! . . . De nem üzömfőzöm a dolgot, A vége az lett, hogy elhatároztam, hogy a legközelebbi faluban kikötünk és veszünk friss hust. Szing minden ellenkezése hiábavaló volt, szilárdan ragaszkodtam ehhez a szándékomhoz.

Délután feltünt a távolban egy kis falu. Azonnal még közelebb mentünk a parthoz, s csak lassan haladtunk előre a csendesen folyó viz ellenére is, mert a meder tele volt hosszu keskeny homokzátonyokkal. Vigyázni kellett minden evezőcsapásra. A falu népe már felfedezett, apraja-nagyja ott állt a parton és dühösen süvitette:

— Jan-koe-ce! Jan-koe-ce!

Erre a kiabálásra a matrózaim is felnéztek nem ügyeltek a hajón s a következő pillanatban heves zökkenéssel szaladtunk fel egy homokzátonyra, épen szemben a faluval Megfeneklettünk.

Soha azt az örömet nem láttam, a mi erre a parton kitört. Az emberek ujjongtak, ugráltak, az asszonyok sivalkodtak, a gyerekek a sapkáikat dobálták a levegőbe. Baja történt a gyülölt idegennek!

Jött sebesen lefelé a folyón egy nagy bárka. Gyékény vitorláit dagasztotta a szél, az arra vizmentén is hullámot turt. A legénysége is

a rossz üzletviszonyok közt most is a sok pihenés a baja; az alkalmazottnak sem, mert ha még inkább kevesedik a munka, még több alkalmozott lesz faczérrá; s a közönségnek sem, mert az egész heti munkája után mostanig vasárnap délelőttre halaszthatta bevásárlásait, de ezentul a munkaidejéből lesz kénytelen magának egy kis időt ellopni, a mi magá is veszteség.

A kereskedelmi minisztériumból mostanában küldték ki a tapogatódzó kérdést, hogy vajjon a szaktestületek mit szólnának a vasárnapi munkaszünet kiterjesztéséhez. Ugy tudjuk, ezek a szakvélemények majd nem kivétel nélkül minket igazolnak. A komoly testületek is azt mondják:

— Nem az a bajunk, hogy vasárnap se jutunk egy kis pihenéshez, hanem az, hogy egész héten át se jutunk egy kis — munkához . . .

Kabos Ede

HIREK.

— **Tisztelettel kérjük** vidéki hátralékos olvasóinkat a hátralékok mielőbbi beküldésére. Lapunk fenntartasa tetemes anyagi áldozatot igényel, igy reá vagyunk utalva közönségünk jóakaratu támogatására, kinek érdekeit hiven képviseljük lapunkban. Vidéki előfizetőink kényelmére lapunk mai számának egy részéhez postautalványt mellékeltünk, kérjük a hátralékok beküldésére a postautalványt felhasználni. Ezuttal kérjük helybeli előfizetőinket is nyugtáik beváltására.

Tisztelettel
a KIADÓHIVATAL.

— **Márczius 15.** A kis czelli »Férfi-Dalkör« a Magyar Nemzet történetében örökké fényes betükkel leirt márczius 15-én a Korona vendéglő nagytermében este fél 8 órakor kezdődő ünnepséget rendez. Mindenkit felkér a rendezőbizottság, hogy e napon házára a nemzeti lobogót már kora reggel kitüzni; este pedig gondját elvetve az ünnepségen részt venni sziveskedjék. Nagy örömünkre szolgálna, ha a nemzet örömének ugy mint bánatának részesei a derék magyar nők is abban minél számosabban részt vennének. Eloadatni fognak: 1. Hymnus Erkeltől, Énekli a Daloskör. 2 Emlékbeszéd, tartja Horváth János. 3. Talpra magyar, szavalja ifj. Reich Imre. 4. Induló, énekli a Daloskör. 5. „Egy gondo'at bánt engem." Szavalja ifj. Kóváry Mihály. 6. „Márczius 15-én" alkalmi költemény Szabolcska Mihálytól, szavalja Neuhauzer Imre. 7. »Szózat«, ezt közösen a „Férfi Dalkör"-rel énekli a közönség. Az ünnepély befejeztével társas vacsora lesz. Egy teritek ára fél liter borral 1 kor. 60 fil. A társasvacsorán részt venni szándékozók számára Mészáros János urnál részvételi iv van kitéve, miheztartás végett kérjük azt becses aláirásukkal ellátni. Reméljük, hogy városunk közönsége a sajtószabadság nagy ünnepén tömegesen fog részt venni. Ne is engedjük e nagy napot nyomnélkül elmulni, mert ha ezt teszszük és a korszak alkotó események kebleinket érintetlenül hagyjak: bizonynyal önként járulunk ahhoz, hogy a nagy ősök epigonunokái számára a történelem lapot nyitni nem fog, vagy ha nyit: nem fog rajta senki lelkesülni, vagy gyönyört találni.

— **Az uj kis-czelli apát** Az elhunyt Dr. Hollósy Jusztinian kis czelli apát helyébe a rend tagok hirszerint Lubach B rthold kis-czelli perjelt óhajtják megválasztani

— **Nyugalmazott biró.** Az igazságügyminister Koós Kálmán vasvári kir. aljárás biró t nyugdijazta.

— **Tanitók gyülese.** A Kemenesaljai espereséghez tartozó rom, kath. tanitók esütörtökön tartották rendes tavaszi közgyülésüket Kis Czellben a rom. kath. iskola helyiségében. A gyülés után a tanitók társas ebédre gyültek a „Korona" szállodába A gyülésről lapunk legközelebbi számában hozunk bővebb tudósitást

— **Fagykár a Ság hegyen.** A mult év deczember-, álmos eső, a Ság hegyen, mint az most már észlelhető, nagyon sok kárt okozott a szőlővesszőkön Ez évben aligha rossz szüret lesz e miatt

— **Gyásszrovat.** Dr. Freund Benedek nyugalmazott orvos, egykori kis-czelli járásorvos, ki évek óta Bpesten lakott vejénél, Dr. Bök: Gyula egyetemi tanárnál, a mult szombaton Bpesten 82 éves korában elhunyt. Holttetemét az elhunyt végakaratához képest hétfőn K s Czellbe hozták és az itteni izr. temetőben helyezték örök nyugalomra. Évekkel ezelőtt elhunyt neje mellé temették. Dr. Freund Benedekről, a Kemény József, kis-czelli izr. tanító által kiadandó „Kis-Czelli zsidók története" czimü müvében megemlékezik, mint olyanról, ki a hitközségnél érdemeket szerzett. Kemény e müve most van sajtó alatt s még e hó folyamán megjelenik.

— **Ujonczozás.** A kis-czelli járás területéről a mult pénteken kezdődött ujonczozást e héten kedden végezték be. Besoroztatott mindháromkorosztályból összesen 351 ujoncz.

— **Országos vasárunkon** e héten, hétfőn meglehetős élénk forgalom volt. Szarvasmarhákért jó árt fizettek a vevők. A legközelebbi országos vásár járásunk területén folyó hó 19-én lesz Janoshazán.

— **Eltünt vigécz** Megemlékeztünk már lapunkban a bécsi „Gizella" leánykiházasitó egylet ama vigéczéről, ki a mult évi deczember hó 6-án bekvártélozta magát Kis Czellbe a „Korona" szállodába és itt kötötte a biztositásokat néhány nap hijával teljes egy negyedévig. Kezdetben a vigécz ur, ki különben Eislitzer Lipót névre hallgat, adta az urat s holmi pezsgő italok is kerültek egyszer-másszor az asztalra. Szóval: a mig győzte az erszény, fizetett és élt (?) jó szándékkal, hogy még vissza jön és fizet mint katonatiszt. Hogy a hitelezői még miudig várják vissza az itt hagyott bőröndért, az bizonyos, hogy azonban nem fog vissza jönni, az több mint bizonyos. Ez Eislitzer ur kis-czelli szereplésének a rövid tortén e dióhéjban foglalva. — Lapzártakor értesülünk, hogy Eislitzer ur egy levelező-lapon már jelentkezett a hitelezőknél, igéri visszajövetelét és a fizetést. Hogy beváltja-e abbeli igéretét az majd elválik nemsokára.

— **Árva gőzmalom.** A nemes dömölki gőzmalom, melyet annak idején vérmes reményekkel épitettek fel a részvényesek, fennállása óta folyton vegetál, akár egy vészes ember. Időnkint akad egy-egy szerencsétlen bérlő, aki kibéreli, de benne megélni egy sem tud s igy rövid idő mulva bucsut mond a malomnak mindannyi, otthagyva megtakaritott kis pénzüket. A mostani bérlő a mult hó vége felé vonult ki a malomból szép csendben, szivében telve keserüséggel és csalódással. Most a malom árván áll égnek meredő kéményével, a részvényesek karara. Hogy akadjon bele mostanában uj bérlő, alig hisszük, mert a malomban vámőrlésből megélni teljes lehetetlen, a gőzmalom berendezése modern és költséges, s igy a malom csak abban az esetben reuzálhatna, ha export őrlésre rendeztetnék be.

Magyar-Gencs község a haladás utján. Soknak figyelmét felkeltette azon gyors és fokozatos haladás, melyet tanusit Magyar Gencs község az uj század eléjén: Ugyanis alig hogy megalakult a 12 tagból álló önkéntes tüzoltó egylet, már is a községi képviselő testület elhatározta, hogy utczáit világittatni fogja s ezért éjjeli lámpákat állittat fel. Utczái rendeztetnek, s mi legfőbb, ember emlékezet óta a község közepén disztelenkedő és a közegészségre felette káros tásu tavat betölteti. Az önkéntes tüzoltó egylet megalakulása után azonnal megkezdte működését, 12 tagját saját költségén szerelte fel; saját pénztára javára február 24-én a Hoffmann-féle vendéglőben sikerült tanczmulatsagot is rendezett, mely alkalommal 121 korona 74 fillér tisztajövedelme volt. Felülfizettek: Nagyságos dr. Károlyi Antal kir. tanácsos, alispán ur 10 kor. Háczky Sándor 4 kor. Szabó Tivadar 3 kor, Rácz Etelka, Kisfaludy Béla, Hertelendy Gyula, Nunkovice Dénes, Hannig Janos, Schönfeld Miksa, Gaál Ferencz 2—2 kor., Kolossa Ferencz, Vidék Alajos, Lendler Béla 1—1 koronát Mely felülfizetésekért fogadják az egylet hálás köszönetét, A község más téren sem vonja magát vissza az anyagi áldozatoktól, a Kis-Czell-Marczaltói vasutra 2000 frtot szavazott meg s kilátás van arra, hogy az elmulasztottakat is helyre fogja hozni s haladni fog egy vonalban e vármegye többi virágzó községeivel, a mi egy kis áldozatkészség mellett nem is nehéz dolog.

— **Nél ülözhetetlen házigyógyszer** a Pserhofer-féle vértisztitó labdacsok, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és biztosabban hatnak. A leghiresebb orvosok is ajánlják a nehéz emésztés, gyomorbaj, kólika, ideges fejfájás, sápkor stb. betegségeknél. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacsokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuaknak bizonyultak. 1 tekercs, mely 6 doboz á 15 labdacs 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszertára, Bécs I. Singerstrasse 15.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Levelezőinket kérjük, hogy a náluk esütörtökön és pénteken előforduló és hirlapi közlésre érdemes dolgokat, sziveskedjenek mindenkor a lap nyomdajának czimére, Devecserbe küldeni.

Sopron. Sajnaljuk, de tudósitásait nem használhatjuk miutan lapunk Vasmegyében jelenik meg, igy egy más megyében történő dolgokkal foglalkoznatik. A kért tisztelet[illegible]

R. V. Szombathely. Szives érdeklődésed nagyon köszönöm. Csak megvagyok, küzdve és harczolva a lét fenntartásaért. Mi a K. és V. lapomat illeti bizony nem valami rózsás az állapot, de első évnek igen megjárja. Hogy jobbnak kell lenni, arra számitok. Az ősz folyamán majd megbeszéljük a most irt dolgot s ha az illető haszna vehető egyén és ha van ismerete e téren, készséggel alkalmazom, miután magamnak ugy sok a dolgom. Üdv és üdvözlet!

R. H. Küldött költeménye nem üti meg a mértéket, igy nem közölhető. Ajánljuk önnek egye le egészen a lantot, sohasem fog tudni olyan költeményt irni, mely napvilágot láthat egy lap hasábjain.

észrevette a kinlódásunkat. Az örömük talán még pokolibb volt, mint a parton-állóké. A földhöz verték magukat, ugy nevettek, ujjongtak s hallatták utálatos selyp gunyolódásukat. A kormányos is felugrott s szaladt előre, együtt nevetni a többivel. S ez lett a végzetük.

A kormányzatlanul maradt hajót elkapta a viz sodra s egyenesen hajtotta neki annak a zátonynak, melynek alsó végén mi voltunk fennakadva. Ijedten kapkodott erre a legénység a csáklyák után, de már késon, a dsunka teljes erőve! odavágódott a zátonyhoz, az árboc nagyot bókolt, a kormányos fejjel előre zuhant bele a vizbe . . . .

— Nagyszerü! kiáltottuk Ledruy is, én is, elragadtatva

— Még nagyobbszerü volt az, folytatta Sherburn, hogy a következő pillanatban mi megtolt maga előtt, keresztülömlött a homokzátkon s ugyanakkor emelte fel és tette lengővé a hajónkat, mikor amazokat megfenekelt.

— Nos és aztán? kérdeztem én.

— Nos, fejezte be Sherburn, azóta a Hoang-ho vidékén van egy falu amelyben titokzatos regéket tudnak mondani egy fehérarczu varazslóról, a ki parancsol vizeknek és szeleknek és rettenetesen bünteti azokat, a kik csufolni merészelik

degebb idő beálltával valószinü befagyott a „pénz forras" és Eislitzer ur, még nagyobb uri életet kezdett azaz: nagy uri modra nem fizetett. Szállodás és fizető pincér rendületlen bizalommal voltak Eislitzer ur iránt s igy a contó napról napra szaporodott, mig végre az utolsó napokban mintegy 260 koronára rugótt fel a tartozása Eislitzer ur belátvan azt, hogy a „hitel forrás" is befagyóban van és ujabbi „pump forrásra" nincs kilátas, a héten felhasználta a zajos kis-czelli sorozó világot, bucsut vett a kapufától s minden zajosabb feltünés nélkül elutazott. A curozium kedvéért megemlitjük, hogy Eislitzer vigécz ur böröndjét a „Korona" szállodaban birt lakásán itt hagyta, valószinü azzal a becsületes

Figyelmeztető Az árverési hirdetések végett megtettük illetékes helyen a lépéseket kezünkben is van már az erre vonatkozó végzés. A »V — e« e heti csütörtöki számában megjelent árverési hirdetést olvastuk. ezt még elnézzük, bár módunkban volna egy kis borsot törni az illetők orra alá. Jövőre azonban egyet sem nézünk el megfogjuk tenni a lépéseket a törvénytelenség megtorlására.

K. J. M. Genes. Küldött tudósitást megkaptuk, mai számunkban közöljük. Kérjük bennünket minél gyakrabban felkeresni, mindenkor köszönettel vesszük, Üdvözlet!

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1899. okt 1-től

Bpest k. p. Győr—Fehring—Gráczi vona Szombathely—Grácz felé:

Indul: Kis-Czelből:

Személyv. regg.	4 32 p.	Gyorsv. este	6.0 p
„ d. u.	1·54 „	Vegyesv. „	8·49

Győr—Budapest felé.

Indul: Kis-Czelből:

Vegyesv. regg.	4.36 p.	Személyv. d. u.	2·15 p
Gyorsv. d. e.	10.01 „	„ este	12·24

Kis-Czell—Pápa

Szerda és péntek kivételével naponta.)

Indul személyvonat este . . . . . 6·40. p.

Kis-Czell—Szombathely.

(Minden-kedden és pénteken kocsiadik.

Indul: Kis-Czelből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Vegyesv. regg.	6.15 p.	Vegyesv. d. u.	5 46 p

Kis Czell—Csáktornya.

Indul: Kis-Czelből:		Érkezik: Kis Czellbe:	
Vegyesv. regg.	4 50 p	Vegyesv. d. u.	12 51 „
„ d. u.	2 05 „	„ este	8.45 „

Kis-Czell—Székesfehérvár.

Indul: Kis-Czelből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Vegyesv. regg.	4 2[illegible]	Személyv. d. u.	1·14 p
Személyv. d. u.	2·2[illegible] „	Vegyesv. d. u	5·41 „

Kis-Czell—Pándorf.

Indul: Kis-Czelből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Személyv. regg.	5·15 p.	Személyv. d. e.	9·45 p.
Vegyesv. d. u.	2·21 „	Vegyesv. este	8·39 "

554/1900 tkv. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kis-czelli kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság ezennel közhirré teszi, hogy Dr. Scheiber Zsigmond végrehajtató [illegible] szenvedő ellen 242 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi október 23 napjától járó 6% kamatai 4 kor. óvási, 1/2% váltódij, 28 kor. 90 fillér perbeli, 26 kor. 16 fill. végrehajtási már megállayitott és 22 kor. 30 fill. árverés kérvényi költségek behajtása iránt felvett végrehajtási ügyében a kis-czelli kir. jbiróság területén fekvő, a sági 1263. sz. tjkvben A. † 12. sorsz. alatt felvett ingatlanból Koczor Józsefné, szül. Koczor Máriát illető felerész 832 kor. kikiáltási árban nyilvános birói árverésen eladatni fog, melynek megtartására határidőül 1900. évi április 28-ik napjának d. e. 9 órája alulirt tkvi hatóság hivatalos helyiségébe kitüzetik.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak a kiküldött kezéhez letenni. A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai három hó alatt lefizetendők.

Az árverési feltételek az alulirt tlkvi hatóság és Ság község házánál tekinthetők meg.

Miről az érdekeltek értesittetnek.

Kelt Kis-Czellben a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságánál 1900. febr. hó 21.

LÁSZLÓ, kir. aljbiró.

Eladó jégszekrények.

Eladó több darab használt, de teljesen jó karban levő

jégszekrény.

Vevni szándékozók bővebb értesitést nyerhetnek az alanti czégnél

Széphegyi Testvérek

Devecser.

Hentes-üzlet megnyitás.

Tisztelettel van szerencsém szives tudomásul adni, hogy az általam bérben birt „SAS"-szálloda és vendéglő helyiségében

hentes-üzletet

nyitottam, hol a hentes üzlethez tartozó hus és kolbásznemüek naponkint friss minőségben jutányos napi árakon áll a közönség rendelkezésére.

A t. közönség szives pártfogását kérve maradtam

tisztelettel

ifj. Tory György.

„Somlyóvidéki Hirlap" „Kis-Czell és Vidéke"

„Vörösmarty"-könyvnyomdája Devecser.

A modern teknika minden kellékével felszerelt nagyszabá u nyomdánk elvállal mindennemü nyomtatványok pontos és diszes kiállitását, u. m.

könyveket, betilapokat, kereskedelmi nyomtatványokat, röpiratokat. | Meghivókat, körleveleket, gyászjelentéseket névjegyeket stb. stb.

Minden néven nevezendő nyomdai munkákat diszesen és izlésesen a legolcsóbb áron állitja ki.

Megrendeleseket elfogad:

a „Kis-Czell és Vidéke" kiadóhivatala Kis-Czell

Gyarmaty-tér 76, Géfin-féle ház.

BOGNÁR LAJOS

vas, füszer kereskedése. »HUNGÁRIA« mű-trágya raktára

KIS-CZELL.

Van szerencsém a mélyen tisztelt gazdaközönség figyelmébe ajánlani a [illegible]

Ajánlom továbbá *arankamentes lóher* és *luczerna* magvaimat, valamint minden más *gazdasagi* magvaimat.

Dus raktárt tartok *vas és szerszám* árukból. Becses figyelmébe ajánlom még *jól felszerelt füszerkereskedésemet*, a legjobb minőségü árukból.

„Attila" szőlő permetezők egyedüli raktára Kis-Czell és vidéke részére.

Számos megbizást kér tisztelettel

Bognár Lajos

vas- és füszer kereskedő KIS-CZELL.

1900. Nyom »Vörösmarty«-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Deve